

De revival van de kriebeleg

De tanden van de wiedeeg zijn gemaakt van staal

De eg is oorspronkelijk een land- en tuinbouwwerktuig dat gebruikt wordt voor het zaaiklaar maken van de grond. Aan het principe van de eg is niet veel veranderd: het is een raamwerk van staal (vroeger van hout) waarop regelmatige afstanden ijzeren pennen van zeven centimeter lengte zitten. De eg werd voorheen voortgetrokken met een touw met de hand en werd ook wel een "mensen beultje" genoemd. Tegenwoordig gebeurt dat met een tractor.

Auteur: Loet van Bergen

De wiedeeg kamt alle dode grassoorten eruit.

Bodemleven

Eggen zijn er in alle maten en soorten: gewone eg met korte tanden, schijveneg, waarbij er geen tanden maar ronde schijven aan de eg zitten, rotorkoep, waarbij er tanden op een draaiende rol zitten en cultivator ofwel wiedeeg voor een diepere grondbewerking, waarbij de tanden al dan niet geveerd zijn. Deze laatste wordt in de wandelgangen ook wel kriebeleg genoemd. De eg werd zo'n 10 jaar geleden geïntroduceerd op de markt en was oorspronkelijk bedoeld voor de landbouw om onkruid tussen de mais en bieten weg te halen. Met als voordeel dat er ook minder bestrijdingsmiddelen hoeven te worden gebruikt. Uit de praktijk bleek dat de wiedeeg ook een probate machine is voor het wieden van sportvelden. Een van de bedrijven die hier veel ervaring mee heeft is Aannemingsbedrijf Van Zuijlen B.V. in Haarzuilens. " We gebruiken nu de

De wiedeg kan volledig worden opgeklapt.

De wiedeg is in 10 standen instelbaar.

De wiedeg heeft een werkbreedte van 5,5 meter.

wiedeg een jaar of zes, met name op de wetravelden", vertelt directeur Pedro van Zuijlen. "Het probleem vaak bij deze velden is dat het bodemleven (bacteriën en wormpjes) onvoldoende is, waardoor de afgestorven grasplanten niet goed worden omgezet en er een soort smeerlaag op het veld ontstaat. Bovendien zal de grond dichtslibben, snel verdicht raken, viltvorming veroorzaken en ruimte bieden aan tal

van ziekteveroorzakers, zoals nematoden en schimmelziekten. Door het bodemleven te activeren en vooral zo divers mogelijk te houden worden veel van de gebruikelijke problemen met gras voorkomen. Daarnaast spoelen meststoffen minder snel uit, houden de bodembacteriën de grond open en zorgen voor een goede omzetting van afgestorven grasplanten. Er is wel een meststof op de markt die het bodemleven

verbetert. Daar zijn we op een aantal projecten mee aan het experimenteren. Daarnaast bleek dat de wiedeg een uitermate geschikte machine is om het aandeel straatjesgras in de grasmat te verminderen. De verenstalentanden van de wiedeg kammen als het ware het veld en halen alle dode plantenresten en muur ertussen uit. Tevens ontstaat een betere toegang van lucht/water tot de grasplanten. Vaak gebeurt het wieden in combinatie met grasvegen", aldus van Zuijlen.

Groot onderhoud

Aannemingsbedrijf Van Zuijlen beschikt over één wiedeg. Meerdere wiedeggen zijn volgens van Zuijlen niet nodig, omdat het wieden heel snel gaat. "Binnen één half uur is het veld gewied. In principe kunnen we 10 velden per dag wieden." De wiedeg die van Zuijlen gebruikt is van het merk Hatzenbichler. "Deze hebben we gekozen vanwege het speciale opgehangen pendelsysteem en de 2 x schijven lagering dat een exacte bodemaanpassing garandeert. Zeker bij sportvelden is dit van belang. Daarnaast is de wiedeg voorzien van verenstalentanden die in olie zijn gehard met keuze uit 6 mm en 7 mm ronde tanden. Deze wiedeg is in 10 standen verstelbaar. Hoe verder men de handel naar achteren zet, hoe zwaarder en dieper er wordt gewied. De instelling hangt af van het soort veld en het resultaat dat men wil bereiken. Hoe vaak we per jaar een veld wieden hangt af van de

Hier wordt de wiedege waterpas gezet.

Het resultaat van het wieden

grasconditie van het veld. We hebben velden in onderhoud waar we wel 10 keer per jaar moeten wieden, maar ook velden waar we slechts 2 keer per jaar wieden. Wieden doen we overigens alleen bij droog weer. Voor het wieden gebruiken we een lichte tractor, waaronder speciale banden zitten die het sportveld niet beschadigen. Wieden doen we tegenwoordig bijna altijd standaard voor elk groot onderhoud. Hierdoor krijgen we een beter en schoner zaai-bed zodat de jonge grassen meer kans maken zich te ontwikkelen. Onder sportveld onderhoud valt ook vertidrainen, bezanden, schudfrozen, vegen, verticuteren, doorzaaien, slepen en rollen enz. Naast onderhoud doen we ook complete renovatie en nieuw aanleg van sportvelden en zijn we ook actief in het Openbaar Groen en GW. We hebben in totaal 40 man in dienst en ons werkgebied is vooral Midden-Nederland. Opdrachtgevers zijn gemeenten en verenigingen."

Visuele inspectie

Van Zuijlen merkt wel dat het onderhoud aan sportvelden intensiever is geworden, vanwege de eisen van de gemeenten en verenigingen. "Momenteel hebben we circa 60 velden in onderhoud. Daar stellen we een vast en globaal onderhoudsschema voor op. Dat globaal is. Onderhoud is ook voor een groot deel afhankelijk van de praktijk. Vandaar dat ik minimaal 3 keer per jaar alle sportvelden bezoek en visueel inspecteer. Ik werk daarbij ook samen met terreinknechten van de verenigingen die we zelf in de praktijk opleiden en de kneepjes van het vak bijbrengen. Indien nodig worden ook bodemonsters genomen en geanalyseerd. Aan de hand van deze analyse stellen we een onderhoudsprogramma op waarbij we proberen het bestrijden van onkruid met chemische middelen tot een minimum te beperken. Met wieden wordt het chemisch bestrijden van onkruid behoorlijk verminderd. De wiedege kamt al het dode gras en ook het straatgras eruit." Straatgras wordt door van Zuijlen gezien als een ongewenste grassoort. "Het is visueel minder aantrekkelijk en gevoelig voor hitte en droogte. Heeft een slechte bespelingstolerantie door de ondiepe beworteling en veroorzaakt veel speelschade. Het is ook een goede indicator voor verdichting. Als je zorgt voor een schone mat krijgt onkruid ook minder kans. De beste remedie is niet overdadig beregenen, niet teveel stikstof gebruiken, verdichting van toplaag voorkomen en niet te kort maaien. Een goed maai-beleid is essentieel. We beschikken over 4 kooimaaiers. In de zomer maaien we 2 keer per week en in het voor- en najaar 1 keer. Het seizoen begint voor ons meestal in begin maart/april met maaien, terwijl het groot onderhoud meestal staat gepland eind mei, begin juni. Vlak na afloop van het seizoen." Waar van Zuijlen wel bang voor is, is de opkomst van het kunstgras. Hij verwacht dat kunstgras op den duur de wetervelden en de traditionele velden gedeeltelijk zal vervangen. "Op deze ontwikkeling dien je als bedrijf wel te participeren. Het zijn ontwikkelingen in de markt die je niet tegenhoudt. Dit houdt het vakgebied spannend. Het is voor ons als bedrijf in ieder geval een uitdaging om een sportveld neer te leggen van topkwaliteit."